

VISAGINO „ŽIBURIO“ PAGRINDINĖ MOKYKLA
2021–2022 M. M. MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĖS ĮSIVERTINIMO ATASKAITA

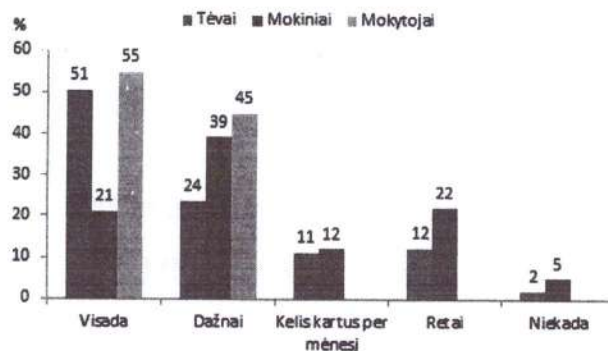
Vadovaujantis LR Švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Dėl mokyklos, įgyvendinančios bendrojo ugdymo programas, veiklos kokybės įsivertinimo metodikos patvirtinimo“, Visagino „Žiburio“ pagrindinės mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupės darbo planu 2021–2022 m. m. bei Mokyklos tarybos pritarimu giluminiam tyrimui buvo pasirinkta srities *Rezultatai 1.1. temos Asmenybės branda 1.1.1.1. rodiklis Asmenybės tapsmas*. Nutarta nustatyti mokinių savivoką, savivertę, jų gyvenimo planavimą. Tyrimui pasirinkta apklausti mokinius, mokytojus ir tėvus. Pagrindiniai tyrimo uždaviniai: mokinių asmeninės kompetencijos į(si)vertinimo, pasitikėjimo savimi lygio, iššūkių priėmimo, valdymosi stresinėse situacijose, sveikos gyvensenos privalumo suvokimo, teigiamo požiūrio į išsilavinimą ir mokymąsi, ugdymo(si) karjerai planų siejimo su ugdymo(si) galimybėmis nustatymas.

Atskiru tyrimu tirta mokinių įsivertinimų koreliacija su mokytojo įvertinimais. Mokytojai lygino mokinių įsivertintus darbus su savo parašytais įvertinimais. Gauti duomenys: pradinė klasių metodikos grupė – 2,5 proc. mokinių pervertina savo gebėjimus, užsienio kalbų metodikos grupė – 8 proc. mokinių pervertina savo gebėjimus, tikslinių mokslų metodikos grupė – 16 proc. mokinių pervertina savo gebėjimus, lietuvių kalbos, istorijos ir dorinio ugdymo dalykų mokytojų metodikos grupė – 9 proc. mokinių pervertina savo gebėjimus. Bendras mokyklos vidurkis – 9 proc. mokinių pervertina savo gebėjimus. Tai galima sieti su aukšta saviverte, bet iš kitos pusės su per menka savivoka, kuri gali lemti ir nepakankamą mokymosi džiaugsmą (iš anketinės apklausos paaiškėjo, jo 27 proc. mokinių nepatiria mokymosi džiaugsmo).

Iš išvadų :

- Tėvų 75 proc., mokinių 60 proc., mokytojų 100 proc. mano, kad vaikas džiaugiasi, kai atlikdamas užduotį pirmuoja. (27 proc. mokinių nepatiria mokymosi džiaugsmo)
- Nes 22 proc. (retai) + 5 proc. (niekada) = 27%

Vaikas džiaugiasi, kai atlikdamas užduotis pirmauja.

Tiriant ugdymo(si) karjerai planų siejimo su ugdymo(si) galimybėmis nustatymą, analizuotos ugdymo karjerai veiklos: kaip mokyklos mokiniai augina savo karjeros medį/pildo karjeros planus/aktyviai dalyvauja ugdymo karjerai veiklose. Duomenys imti iš UK planų ir UK ataskaitų. Gauti duomenys – daugiau nei 80 proc. mokinių dalyvauja ugdymo karjerai veiklose/augina karjeros medį.

Tiriant valdymąsi stresinėse situacijose, analizuoti 2021–2022 mokslo metų konsultacijų ir atvejų registracijos žurnaluose užfiksuoti socialinio pedagogo ir psichologo duomenys. Remiantis socialinio pedagogo ir psichologo pateiktais duomenimis, konfliktinėse situacijose per mokslo metus dalyvavo 17,73 proc. mokyklos mokinių.

Tiriant, ar mokiniams išsilavinimas yra vertybė, analizuota 2022 m. I pusmečio rezultatų suvestinė. Gauta reikšmė – aukštesniojo ir pagrindinio lygmens mokosi 55,3 proc. visų mokyklos mokinių, todėl darytina išvada, jog 55,3 proc. mokyklos mokinių išsilavinimas yra vertybė. Analizuojant klasių vadovų 2021–2022 m. m. I pusmečio ataskaitas, tirta, ar mokiniai turi hobi/užsiima neformalia veikla, kurią sieja su asmenine gyvenimo scenarijumi. Gautas klasių, dalyvaujančių neformalioje veikloje, vidurkis 85 proc. Taigi, darytina išvada, jog 85 proc. mokinių užsiima neformalia veikla, kurią galimai sieja su asmeninio gyvenimo scenarijumi. Taip pat analizuojant minėtas ataskaitas stebėta, kiek mokinių žino apie sveikos gyvensenos teikiamus privalumus ir stengiasi kiek įmanoma gyventi sveikiau. Gautos išvados: klasių vadovų 2021–2022 m. m. I pusmečio ataskaitų duomenimis, 77,7 proc. mokinių žino apie sveikos gyvensenos teikiamus privalumus ir stengiasi kiek įmanoma gyventi sveikiau. Analizuojant TAMO dienyno 2021–2022 m. m. įrašus „Klasių veiklos“, gauti tokie duomenys: per 2021–2022 m. m. 1–10 kl. vyko 69 veiklos, skirtos sveikai gyvensenai. Tai sudaro vidutiniškai 4,9 užsiėmimo vienai klasei per mokslo metus. Iš to galima daryti išvadą, kad ne mažiau 80 proc. mokinių žino sveikos gyvensenos teikiamus privalumus. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad yra klasių, kur vesta po 1–2 užsiėmimus, todėl reikėtų aiškiai nusistatyti minimalų sveikatingumo užsiėmimų skaičių per mokslo metus.

Vykdam anketinę apklausą, iš 157 respondentų mokinių apklausoje dalyvavo 121 (77 proc.), iš 270 respondentų tėvų apklausoje dalyvavo 198 (73 proc.), iš 28 respondentų mokytojų apklausoje dalyvavo 20 (72 proc.), taigi imtis pakankama. Anketinės mokinių, tėvų ir mokytojų apklausos rezultatai:

dauguma tėvų (91 proc.), 77 proc. mokinių ir 100 proc. mokytojų sutinka, kad vaikui sudaromos galimybės tobulinti gautą rezultatą ir siekti geresnio įvertinimo;

dauguma tėvų (87 proc.) ir 100 proc. mokytojų sutinka, jog vaikui yra sudarytos sąlygos plėsti savo ugdymo karjerai žinias. 67 proc. mokinių mano, jog jiems sudarytos sąlygos plėsti savo ugdymo karjerai žinias. Tikėtina, jog toks mokinių procentas gautas dėl to, kad dalis jų neišskiria ugdymo karjerai veiklų iš ugdymo proceso veiklų (dalį ugdymo karjerai veiklų suvokia kaip ekskursiją);

dauguma tėvų (87 proc.), 80 proc. mokinių ir 90 proc. mokytojų sutinka, kad vaikui išsilavinimas yra vertybė (analizuojant mokymosi rezultatus, išryškėjo, jog 55,3 proc. mokyklos mokinių išsilavinimas yra vertybė). Darytina išvada, jog 24,7 proc. mokinių turi teigiamą požiūrį į išsilavinimą, tačiau dėl vienokių ar kitokių priežasčių nepasiekia gerų mokymosi rezultatų;

42 proc. tėvų, 33 proc. mokinių, 32 proc. mokytojų mano, kad vaiko rezultatai nerodo, kad jis bus pasirengęs studijoms aukštojoje mokykloje (I pusmečio duomenys rodo, jog 44,7 proc. mokinių nepasiekia pagrindinio lygmens);

59 proc. tėvų, 53 proc. mokinių, 70 proc. mokytojų mano, kad vaikas nesidžiaugia gavęs užduotis, kurias atliekant reikia parodyti daug pastangų. Tai, ko gero, atskleidžia valios stoką arba nepakankamą mokinio motyvavimą;

75 proc. tėvų, 60 proc. mokinių ir 100 proc. mokytojų mano, kad vaikas džiaugiasi, kai atlikdamas užduotis pirmuoja. Darytina išvada, jog 40 proc. mokinių arba neturi motyvacijos, arba niekada nepirmauja, nes jų kognityviniai gebėjimai yra per žemi, kad aplenktų klases pirmūnus. Tai lemia mokymosi džiaugsmo nebuvimą (27 proc. mokinių nepatiria mokymosi džiaugsmo), kuris, be abejo, įtakoja ir mokymosi rezultatus, ir emocinę savijautą;

tik 68 proc. tėvų, 56 proc. mokinių ir 60 proc. mokytojų mano, kad esant stresinei situacijai vaikas geba susivaldyti arba aiškiai įvardija savo patiriamus nemalonius jausmus. Gauta vertė skiriasi nuo tyrimo metu analizuojant konsultacijų ir atvejų registracijos žurnaluose užfiksuotus socialinio pedagogo ir psichologo duomenis (konfliktinėse situacijose per mokslo metus dalyvavo 17,73 proc. mokyklos mokinių). Tai rodo apie būtinybę auginti mokinių emocinį intelektą;

dauguma tėvų (82 proc.), 52 proc. mokinių, 65 proc. mokytojų sutinka, kad vaikui yra sudaryta galimybė dalyvauti įvairiose prevencinėse programose ir veiklose. 25 proc. mokytojų teigia, jog nėra sudarytos galimybės dalyvauti įvairiose prevencinėse programose ir veiklose. Galbūt mokyklos pasirinkta strategija – klasių vadovų veiklos ataskaitas pristatyti klasių vadovų metodikos grupės posėdyje – nėra tinkama, nes mokytojai dalykininkai praranda svarbų kontekstą apie klasių gyvenimą;

tik 54 proc. tėvų, 69 proc. mokinių, 55 proc. mokytojų mano, jog jei vaikui nepavyksta pirmuoti, jis nesupyksta ir neišsižeidžia, o kuria konkrečius planus, kaip pirmuoti/patirti sėkmę. Gautos vertės, ko gero, parodo tam tikrą mokinio motyvacijos ar valios stoką ir šioji tokį mokytojo nusivylimą mokiniu;

dauguma tėvų (86 proc.), 68 proc. mokinių ir 70 proc. mokytojų sutinka, kad vaiko ir mokytojo įvertinimas/įsivertinimas koreliuoja (iš vykdyto tyrimo „Mokinių įsivertinimų koreliacija su mano įvertinimais“ gautas bendras mokyklos vidurkis – 9 proc. mokinių pervertina savo gebėjimus);

dauguma tėvų (82 proc.), 64 proc. mokinių ir 100 proc. mokytojų sutinka, kad mokytojai vaiką skatina turėti hobi ir lankyti neformaliojo ugdymo užsiėmimus/savarankiškai domėtis ir gilintis į veiklas, kurias jie sieja su savo ateitimi. Tai praktiškai koreliuoja su klasių, dalyvaujančių neformaliojo veikloje, vidurkiu – 85 proc.

Atlikus pasirinktos srities *Rezultatai 1.1. temos Asmenybės branda 1.1.1.1. rodiklis Asmenybės tapsmas* išryškėjo 3 stiprybės:

1. dauguma tėvų (91 proc.), 77 proc. mokinių ir 100 proc. mokytojų sutinka, kad vaikui sudaromos galimybės tobulinti gautą rezultatą ir siekti geresnio įvertinimo;
2. dauguma tėvų (87 proc.) ir 100 proc. mokytojų sutinka, vaikui yra sudarytos sąlygos plėsti savo ugdymo karjerai žinias. 67 proc. mokinių mano, jog jiems sudarytos sąlygos plėsti savo ugdymo karjerai žinias. Tikėtina, jog toks mokinių procentas gautas dėl to, kad dalis jų neišskiria ugdymo karjerai veiklų iš ugdymo proceso veiklų (dalį ugdymo karjerai veiklų suvokia kaip ekskursiją);
3. dauguma tėvų 87 proc., 80 proc. mokinių ir 90 proc. mokytojų sutinka, kad vaikui išsilavinimas yra vertybė.

Atlikus pasirinktos srities *Rezultatai 1.1. temos Asmenybės branda 1.1.1.1. rodiklis Asmenybės tapsmas* išryškėjo 3 silpnybės:

1. 42 proc. tėvų, 33 proc. mokinių, 32 proc. mokytojų mano, kad vaiko rezultatai nerodo, kad jis bus pasirengęs studijoms aukštojoje mokykloje (I pusmečio duomenys rodo, jog 44,7 proc. mokinių nepasiekia pagrindinio lygmens);
2. 59 proc. tėvų, 53 proc. mokinių, 70 proc. mokytojų mano, kad vaikas nesidžiaugia gavęs užduotį, kurias atliekant reikia parodyti daug pastangų. Tai, ko gero, atskleidžia valios stoką arba nepakankamą mokinio motyvavimą;
3. 75 proc. tėvų, 60 proc. mokinių ir 100 proc. mano, kad vaikas džiaugiasi, kai atlikdamas užduotį pirmauja (27 proc. mokinių nepatiria mokymosi džiaugsmo).

Apibendrinant atliktos pasirinktos srities *Rezultatai 1.1. temos Asmenybės branda 1.1.1.1. rodiklis Asmenybės tapsmas* analizę paaiškėjo, kad mokyklos veiklos kokybės vertinimo lygis atitinka 3 lygio požymius.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė teikia šias rekomendacijas:

1. klasės valandėlių metu aiškinti, kuo aukštasis mokslas yra ypatingas bei ką suteikia žmogui, taip pat išaiškinti esminius reikalavimus stojant į aukštąsias mokyklas, kad aukštasis mokslas taptų siekiamybe, kad mokiniams to siektų nuosekliai, o ne paskutiniaisiais mokslo metais (nuo 5 klasės po vieną klasės valandėlę per mokslo metus);
2. už užduotį, reikalaujančią daugiau pastangų, mokytojas turėtų labiau motyvuoti vertinimu, pagyrimais, padėkos raštais (tęsiama teigiamų komentarų, pabaigus dėstyti skyrių/koncentrą/temą/ciklą tradicija bei jų analizės pristatymas (soc. pedagogo) mokytojų tarybos posėdžiuose);
3. įvairinti mokymo(si) metodus, veiklas, priemones, atitinkančius šiuolaikinio mokinio poreikius, pomėgius, būdą. Siūlyti į mokyklos ugdymo veiklas įtraukti privalomas pasirinkto dalyko projekto rengimo veiklas, už kurias mokiniai atsiskaitytų viešai centruose per mokslo metų pabaigoje numatytas ir tam skirtas dienas ugdymo plane;

4. prieš darbus, kurie bus vertinami pažymiu, paaiškinti mokiniams vertinimo kriterijus, kad mokiniai objektyviau vertintų savo gebėjimus;
5. klasių vadovų metodikos grupės posėdyje nusistatyti minimalų sveikatingumo užsiėmimų skaičių per mokslo metus;
6. auginti mokinių emocinį intelektą įgyvendinant prevencines programas bei mokyklos psichologui organizuojant klasės valandėles\užsiėmimus\veiklas emocinio intelekto ugdymo temomis;
7. klasių vadovų veiklos ataskaitas viešinti mokytojams dalykininkams, kad jie neprarastų svarbaus konteksto apie klasių gyvenimą.